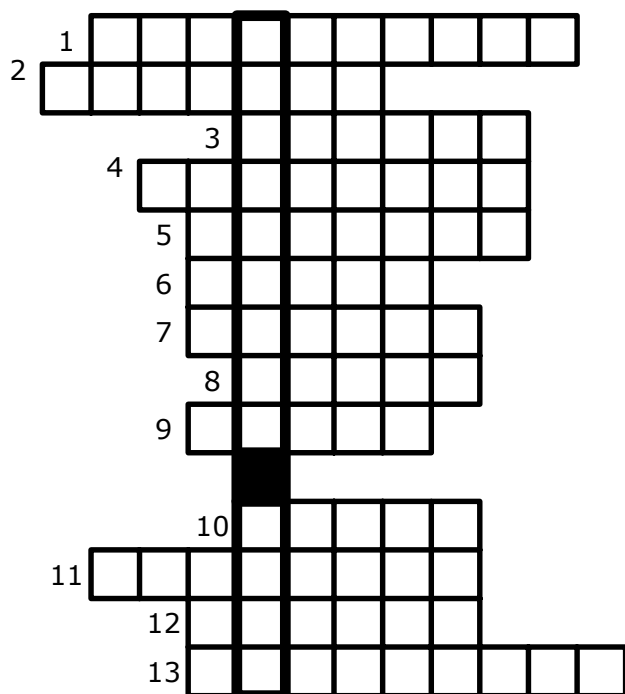

Krzyżówka historyczna

Trzy pierwsze osoby, które dn. 5.01.09 r. przyniosą poprawnie rozwiązana krzyżówkę do p. Doroty Antosiewicz, otrzymają ocenę bdb z historii

1. Jak nazywał się rektor szkoły parafialnej w roku 1527 w Radziłowie?
2. Pierwszy pleban parafii Radziłów.
3. Czym handlowali pierwsi mieszkańcy Radziłowa?
4. Historyczna przynależność Radziłowa.
5. Imię zasadzcy Radziłowa.
6. Do jakiej parafii należał Radziłów w momencie swego powstania?
7. Stamtąd pochodził pierwszy historycznie potwierdzony osadnik Radziłowa Włodzimierz?
8. Radziłów był to stary gród u przeprawy przez ...
9. Co było przyczyną upadku gospodarczego w XVII wieku?
10. Jedna z rzek przepływających przez Radziłów?
11. Jakiego powiatu stolicą był Radziłów od 1548?
12. Jaki ośrodek przemysłu dominował w Radziłowie w XVI wieku?
13. Jaki dokument został wystawiony 9 maja 1466 roku w Wiźnie?

Redaktorzy naczelni: Natalia Nieradko IIIc, Robert Karwowski IIIb
Skład techniczny: Koło informatyczne
Opiekunowie: mgr Elżbieta Jurska, mgr Zbigniew Mroczkowski, mgr Zdzisław Koniecko
Adres: Radziłów, ul. Sportowa 1, tel.0862736480, <http://radzilow.net>

Miesięcznik Gimnazjum w Radziłowie

W atmosferze Świąt Bożego Narodzenia

Jak wszyscy wiemy- święta to niezwykle czas, w którym czujemy się szczęśliwi, możemy spędzać czas z rodziną.

Moje święta obchodzę zawsze w dobrym nastroju, skupiona jedynie na pięknych chwilach z bliskimi. Dla mnie każde święta Bożego Narodzenia są niezwykle.

Wierzę, że zawsze może wydarzyć się podczas ich trwania coś wyjątkowego, co na długo pozostanie w naszej pamięci.

Jednak oprócz zabawy i skupiania się tylko na sobie należy pomyśleć, czy wszyscy ludzie wokół nas są radosni. Czy wokół nas nie ma ludzi chorych, głodujących i bezdomnych? Pamiętajmy nie tylko o znanych nam osobach! Możemy przecież uczynić tak wiele dobrego dla innych obcych. Pewnie wielu z Was zada mi to pytanie: W jaki sposób? W bardzo prosty. Wystarczy że np. wrzucicie kilka monet do specjalnej puszkki, z której pieniądze zostaną przeznaczone dla ubogich. Jeżeli ktoś chciałby jeszcze coś zrobić dla biednych- może zostać wolontariuszem. Co roku organizowana jest tzw. Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, podczas której udaje się zebrać wiele pieniędzy dla szpitali i chorych w nich dzieci.

Tak więc apeluję: nie bójmy się otworzyć na potrzeby innych! Pomagajmy!

W. Kaszak

ŚWIĄTECZNYCH ŻYCZEŃ MOC

Jedną z tradycji świątecznych jest składanie sobie życzeń. Zazwyczaj wysyła się z tej okazji kartki świąteczne, ostatnio popularne są sms-y. My na łamach naszej gazetki również przekazujemy moc serdeczności. Oto one:

- „Wszystkiego najlepszego i dobrych wyników w nauce dla chłopców z 3B”
Robert K.
- „Najlepsze życzenia dla klasy IIB i wychowawczyni pani Elżbiety Jurskiej z okazji zbliżających się świąt Bożego Narodzenia”
składają: Martyna i Paulina
- „Ciepłych i pogodnych dni w okresie świąt Bożego Narodzenia pani Edycie Sosnowskiej życzy klasa Ia”
- „Wszystkiego najlepszego dla najlepszego wychowawcy pod słońcem życzy klasa IIIa”
- „Wszystkiego najlepszego z okazji świąt Bożego Narodzenia wszystkim moim uczniom życzy pani Edyta Sosnowska”
- „Wszystkiego najlepszego z okazji świąt wszystkim uczniom, nauczycielom i pracownikom szkoły życzy pani Ewa Nieradko”
- „Wszystkiego najlepszego z okazji nadchodzących świąt dla wszystkich uczniów i nauczycieli oraz dla Rafała Chrostowskiego życzą A i E z IID”
- „Po raz drugi Wesołych Świąt dla wszystkich przystojnych chłopaków z naszej szkoły życzą A i E z IID”
- „Wszystkiego najlepszego , czyli życia kozackiego dla klasy IIIA i Ani Wietochy z IIIC”
życzy Lepi z IIIA
- „Wszystkiego naj z okazji zbliżających się świąt bożego Narodzenia dla dziewczyn z IIIB Marty, Agnieszki, Moniki ,Moniki , Sylwii i dla siebie oczywiście życzy Aga z IIIB”
- Wesołych Świąt, bogatego Mikołaja i szczęśliwego Nowego Roku dla kl. IIIB życzy wychowawca
- „Wszystkiego najlepszego z okazji świąt dla mojej kumpeli Marty III”
- „Wesołych świąt dla Moniki Karwowskiej, Sylwii Polkowskiej i Agnieszki Sokołowskiej no i dla mnie życzę ja Xd
- „Najserdeczniejsze życzenia dla najwspanialszej na świecie klasy IIB składa wychowawczyni”
- „Moc serdecznych życzeń zdrowia, szczęścia, bogatego Mikołaja oraz wszystkiego najlepszego w Nowym Roku dla wszystkich członków koła dziennikarsko-artystycznego składa opiekun E. Jurska”
- Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia pragnę złożyć serdeczne życzenia dla chłopaków z IIIB: Rafała, Roberta, Marka, Łukasza, Krzyśka, Mariusza, Przemka i oczywiście dla Adasia życzę szybkiego powrotu do zdrowia.
Ewelina
- Radosnych Świąt Bożego Narodzenia, udanej zabawy sylwestrowej oraz szczęśliwego Nowego Roku dla wspaniałej klasy IIIC życzy Ewelina.
- „Niech przy żywicznym zapachu strojonej choinki, upłyną piękne chwile polskiej Wigilii: ze wspólnie śpiewaną kolędą, z upragnionym gościem przy stole i w rodzinnym, pełnym radości gronie.” Wszystkim niewymienionym wcześniej osobom życzy Z.Mroczkowski.

HUMOR ŚWIĄTECZNY

Przychodzi Święty Mikołaj do Jasia.

- To już osiemnasta gwiazdka, Jasiu. Jak ci minął rok? Greczny byłeś?
- Tak, Mikołaju, byłem greczny, jak niemowlę.
- Nie wagarowałeś?
- Nie Mikołaju.
- Byłeś miły dla dziewczynek?
- Zwłaszcza dla dziewczynek.
- A może nauczyłeś się kłamać i kraść?
- No, coś ty, Mikołaju!
- To byś się w końcu kurde nauczył, bo ja ci przez całe życie prezentów przynosić nie będę.

Mąż wraca do domu i wchodzi do sypialni. Patrzy, spod pościeli wystaje para nóg. Zdenerwowany mężczyzna bierze swoją drewnianą łaskę i zaczyna uderzać w łóżko, po czym idzie do kuchni. Bierze kieliszek i setkę wódki, nagle do kuchni wchodzi jego żona!

- O! Cześć kochanie, przywitałeś się już z teściami?

Kącik muzyczny HOP-BĘC

1. Beyonce: If I were a boy.
2. September: Because I love you.
3. T.I.: Live Your Life.
4. Shaun Baker: Could You, Would You, Should.
5. The Rasmus: Livin' in a World Without You.
6. Ian Carey: Redight.
7. Katy Perry: Hot n Cold.
8. Madonna: Miles Away.
9. Fragma: Memory.
10. Keri Hilson: Return the Favor.

Monika Piszczatowska

Ze sportu

Gimnazjada Powiatu Grajewskiego w Siatkówce

W dniach 15-16 listopada odbyła się Gimnazjada Powiatu Grajewskiego w Piłce Siatkowej. Pierwszego dnia do rywalizacji przystąpiły dziewczęta, a następnego dnia chłopcy. Zawody zostały rozegrane w dwóch grupach, w których każdy grał z każdym, a do finału przechodziły dwie najlepsze drużyny z każdej grupy. Nasze gimnazjum reprezentowały: Patrycja Żmijewska, Monika Karwowska, Katarzyna Nerkowska, Aneta Rydzewska, Anna Kozikowska, Paulina Jachimska i Emilia Rogowska. Dziewczyny zajęły 5 miejsce. W skład drużyny chłopców wchodził: Marek Śleszyński, Robert Karwowski, Mariusz Dąbrowski, Rafał Chrostowski, Łukasz Kozłowski, Artur Korytkowski, Łukasz Tokarzewski, Rafał Jambrzycki i Mateusz Michałowski.

Niestety, po dość pechowym losowaniu i meczach przegranych dosłownie o kilka punktów nasi chłopcy zajęli 7 miejsce.

Robert Karwowski

V miejsce dla Gimpresu

11.10.08 r. odbyło się podsumowanie konkursu gazetek szkolnych zorganizowanego przez tygodnik „Kontakty” oraz Centrum Doskonalenia Nauczycieli Towarzystwa Wiedzy powszechnej ODR w Łomży. Do konkursu przystąpiły szkolne zespoły redakcyjne z czterech województw podlaskiego, mazowieckiego, wielkopolskiego i śląskiego.

Uroczyste podsumowanie odbyło się w pięknej auli II LO w Łomży. Poprowadził je wykład o patronce auli - Hance Bielińskiej (notabene byłej uczennicy tej szkoły) oraz prelekcja filmu o życiu i twórczości słynnej łomżanki, co zaprezentował dyrektor II LO - Józef Przybylski. Następnie dokonano rozstrzygnięcia eliminacji i wręczono nagrody rzeczowe. „GIMpress” zajął V miejsce w kategorii szkół gimnazjalnych. Nie jest to może bardzo zaszczytne miejsce, ale sam udział w konkursie okazał się przydatny. Mieliśmy okazję obejrzeć inne pisemka szkolne, wymienić się doświadczeniami. Spotkaliśmy też naszych absolwentów: Kamila Kadłubowskiego i Beatę Karwowską - aktualnie uczniów „dwójki”, co sprawiło nam wielką radość. Liczymy, że na przyszły rok zajmiemy znacznie wyższą lokatę.

Redakcja

Zawód nauczyciela to misja

Z przyszłą polonistką panią Anną Piotrowską- studentką filologii polskiej- rozmawiał Marek Szleszyński.

M.Sz. Czy podoba się Pani w naszej szkole?

A.P. Oczywiście! Jestem absolwentką Gimnazjum w Radziłowie i muszę się przyznać, że było mi niezmiernie miło wrócić po raz drugi do tej szkoły i choć przez kilka dni zasiąść jeszcze raz w szkolnych ławkach. To właśnie praktyki, które miałam okazję odbyć w Gimnazjum dały mi taką możliwość. Oprócz tego, że próbowałam własnych sił jako nauczycielka, mogłam obejrzeć kilka zajęć właśnie z tej drugiej strony- strony ucznia.

M.Sz. Czym się pani interesuje?

A.P. Trudno mi jest jednoznacznie określić swoje zainteresowania, w zasadzie mogę powiedzieć, że interesuje mnie wszystko. Uwielbiam zwierzęta, a w szczególności koty, lubię czytać dobre książki, oglądać ciekawe filmy. Może najmniej interesuję się sportem, ale czasem lubię pojeździć na rowerze.

M.Sz. Na którym roku studiów jest Pani?

A.P. Obecnie rozpoczęłam IV rok studiów.

M.Sz. Jakie są pani plany na przyszłość?

A.P. zdecydowanie najbliższym planem, który zamierzam zrealizować, jest obrona pracy dyplomowej oraz oczywiście zdobycie tytułu magistra filologii polskiej. Mam też nadzieję, że przed zakończeniem studiów uda mi się zrealizować drugą specjalizację- specjalizację dziennikarską.

M.Sz. Co nakłoniło Panią do bycia nauczycielką języka polskiego?

A.P. Nie ukrywam, że język polski był dla mnie takim przedmiotem, który nie sprawiał mi większych trudności, dlatego też zdecydowałam się kontynuować dalszą naukę właśnie w tym kierunku. A dlaczego specjalizacja pedagogiczna...? Nie pozostaje mi nic innego jak przywołać słowa jednego z wykładowców Uniwersytetu, który zawsze powtarza swoim studentom, że zawód nauczyciela to nie jest praca, a misja, do której należy poczuć powołanie. Wydaje mi się, że ja je poczułam, dlatego też wybrałam właśnie ten zawód.

M.Sz. Czy żałuje Pani tego, iż nie miała z nami zajęć?

A.P. Nie znam waszej klasy, więc trudno jest mi odpowiedzieć na to pytanie. Jeżeli jesteście miłą, aktywną, a przede wszystkim klasą chętną do współpracy, to zdecydowanie chciałabym z Wami pracować.

M.Sz. Dziękuję za rozmowę i życzę dużo sukcesów na studiach.

Mam nadzieję, że usatysfakcjonowałam was swoimi odpowiedziami. Oczywiście, jeżeli zechcecie je skrócić, bądź zweryfikować, to oddaję wam pełne prawo do tego :-)

To dla mnie wielkie wyróżnienie. Dziękuję!

Matematyczne porachunki

15 i 16 października odbył się konkurs matematyczny „Rachmistrz”, który zorganizowany był przez panią Marzenę Modzelewską i pana Kazimierza Dobrzyckiego. Udział w tym konkursie wzięły klasy I, II, III. Wszyscy rozwiązywali ten sam test. Maksymalnie można było zdobyć 19 pkt. Z każdego rocznika awansowało 10% najlepszych uczniów. Oto wyniki:

Klasy III

- Krzysztof Malinowski IIA-19p.
- Rafał Chrostowski IIIB-19p.
- Robert Karwowski IIIB-18p.
- Natalia Rogowska IIIC-18p.
- Edyta Walewska IIIC-18p.
- Bogdan Borawski IIIA-17p.
- Natalia NieradkoIIIC-17p.
- Marek Szleszyński IIIB-17p.
- Marta Godlewska IIIB-17p.
- Ewa Rutkowska IIIB-17p.

Klasy II

- Artur Konopka IIC -18p.
- Agnieszka Lotkowska IIB – 18p.
- Żaneta Cimochovska IID – 16p.
- Monika Mikucka IID – 15p.
- Jacek Grabowski IIC -15p.
- Katarzyna Bargłowska IIA -15p.
- Paulina Przestrzelska IIB – 15p.
- Małgorzata Czerwonka IIA – 15p.
- Martyna Szyjko IIB – 15p.

Klasy I

- Paulina Milewska IC – 17p.
- Mateusz Dobrzycki IA -16p.
- Jacek Chrostowski IA -16p.
- Paweł Mroczkowski IB -15p.
- Wojciech Zaniewski IC – 15p.
- Damian Rogowski IC – 15p.
- Szczepan Ekstowicz IB – 14p.
- Katarzyna Karwowska IA – 14p.
- Marcin Malinowski IB – 14p.
- Kamil Zalewski IC -14p.
- Krzysztof Drozdowski IC – 14p.

Marek Szleszyński IIIB

Z historii imion- grzeszna Ewa

Ewa - imię pochodzenia hebrajskiego. Według Biblii jest to imię pierwszej kobiety stworzonej z żebra Adama. Przypuszcza się również, że może pochodzić od imienia najwyższej bogini przedhebrajskich mieszkańców Kanaan. W dawnych czasach imię to było źle widziane- ciążył na nim grzech pramatki Ewy, która złamała zakaz Boży. W Polsce notowane od XII w., popularność zyskało jednak w pierwszej połowie XIX w. Imieniny obchodzi 24 grudnia.

Znane postacie o tym imieniu to:

- Ewa Szykułska- polska aktorka,
- Ewa Mingę- projektantka mody,
- Eva Mendes- amerykańska aktorka.

W naszej szkole są 3 dziewczyny o imieniu Ewa: Zalewska (Ic), Ekstowicz (IIIA), Rutkowska (IIIB).

Pierwsi mieszkańcy Radziłowa, zajmował się, jak i inni osadnicy ziemi wiskiej handlem drzewa, które po obróbce spławiano do Gdańska. W XVI w. w Radziłowie byli piekarze, szewcy, krawcy, rzeźnicy, kowale, kołodzieje, bednarze, garncarze. Większość jednak mieszkańców zajmowała się rolnictwem. Miasto w XVI wieku było ośrodkiem przemysłu młynarskiego, nie tylko produkowano mąkę i kaszę, ale i słody dla browarów. Młyn i kuźnica przerabiająca miejscową rudę darniową poprzez stapianie na żelazo i produkowanie z niego drobnych przedmiotów, niezbędnych do użytku codziennego, była początkowo jednym z ważniejszych czynników miastotwórczych dla Radziłowa.

Parafia Radziłów w momencie swego powstania należała do diecezji płockiej. W 1818 r. nastąpiła zmiana organizacji kościelnej. Pierwszy drewniany kościół w Radziłowie pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, św. Barbary, Jakuba Apostoła i Dziesięciu Męczenników został zbudowany przez mieszkańców miasta przed 1463 rokiem. Jak podaje odpis aktu erekcji parafii, znajdujący się w Archiwum Diecezjalnym w Łomży, parafię erygował dopiero w 1482 r. biskup płocki Piotr z Chodkowa. Pierwszym plebanem parafii od 1482 roku był Bernard.

Z kart historii regionu

Od bieżącego numeru gazetki będziemy systematycznie zamieszczać garść informacji dotyczących naszego regionu. Prześledźcie je uważnie, bo kto nie zna swojej historii – nie zna siebie.

Bitwa o Osowiec - 1915 r.

Osowiec to miejscowość położona 58 km na północ od Białegostoku.

Niedaleko Osowca, na zwężeniu doliny Biebrzy, przy moście kolejowym i drogowym, w latach 1880-1890 zbudowano twierdzę. Była to typowa twierdza zaporowa, podczas I wojny światowej nazywana Wschodnim Verdun. Broniła ona Rosji przed atakiem wojsk niemieckich z Prus wschodnich. Twierdzę tworzyły 4 forty: - nr 1 (centralny): spełniał rolę twierdzy z magazynami i koszarami odpornymi na bombardowanie artyleryjskie,

-nr 2: miał za zadanie osłaniać mosty na Biebrzy,

-nr3 (szwedzki): połączony z fortem nr 1 wałami ziemnymi, na których znajdowały się stanowiska bojowe piechoty,

-nr 4: południowy obiekt twierdzy.

Swoją obronność Twierdza Osowiec zawdzięcza zabagnionemu terenowi doliny Biebrzy, utrudniającemu obejście twierdzy. Jednak jej stanowiska były słabo rozwinięte (3 kategoria).

W 1914 r. od strony Warszawy i Wilna na Prusy Wschodnie ruszyła rosyjska ofensywa. Rosjanie przegrali dwie bitwy i armie rosyjskie cofnęły się na poprzednie pozycje. W 1915r. Niemcy ruszyli w kierunku Warszawy. Próbując obejść linię Narwi, musieli zdobyć twierdzę najdalej wysuniętą na wschód.

Była to Twierdza Osowiec. 9.02.1915 r. rozpoczęła się akcja zajęcia Osowca. Podczas ostrzału Niemcy używali samolotów, balonów na uwięzi. Zniszczyli większość budowli drewnianych, ceglanych, wałów fortecznych. Twierdzy nie zdobyli. Wkrótce wycofali swoje oddziały na linie Rajgród – Szczuczyn.

6 sierpnia 1915 r. armia niemiecka rozpoczęła atak gazowy na pozycję sośniańską. Chmura gazowa rozprzestrzeniła się na obszarze 20 km. Obezwładniała ona obrońców twierdzy i garnizonu osowieckiego. Piechota niemiecka zajęła większą część pozycji sośniańskiej. Kontrataki rosyjskie powiodły się częściowo. W związku z ogólną sytuacją na froncie Rosjanie wycofali się znad Biebrzy, uprzednio zniszczyli forty.

Obecnie przeznaczenie twierdzy to Muzeum Twierdzy Osowiec oraz trasa historyczno - przyrodnicza. Do dziś stacjonuje tam wojsko.

Natalia Rogowska kl. IIIc

Bitwa o Osowiec - 1915 r.

Twierdza Osowiec nazywana było często Wschodnim Verdun, ale nie bez przyczyny. Obrona tej twierdzy w 1915r. była jedną z najpiękniejszych kart w historii wojen, zapisaną przez żołnierza rosyjskiego.

Osowiec znajduje się 58 km od Białegostoku. W latach 1880-1890 na południowym brzegu Biebrzy zbudowano twierdzę zaporową, broniącą przerwy przez zabagnioną dolinę Biebrzy na linii komunikacyjnej z Prus Wschodnich w kierunku Białegostoku.

W czasie I wojny światowej Osowiec był twierdzą 3 kategorii, stanowiska były słabo rozwinięte. Swoją obronność zawdzięczał zabagnionemu terenowi doliny Biebrzy. Wysunięta pozycja obronna została obrana na linii Przechody – Ciemnoszyje - Białystok. Była ona słabo uformowana.

Na początku 1914 r. Rosjanie w walce o Prusy Wschodnie przegrali dwie bitwy pod Tannenbergiem i nad Jeziorami Mazurskimi. Z początkiem 1915 r. ruszyła ofensywa niemiecka w kierunku Warszawy. Niemcy próbując obejść dolinę Narwi, musieli najpierw zdobyć twierdzę Osowiec.

9.02.1915 r. Niemcy przystąpili do akcji mającej na celu zajęcie Osowca, z jednoczesnym atakiem na Łomżę. Załoga twierdzy wchodzi w skład 10 armii, robią częste wypadki niepokojące przeciwnika. Jednocześnie umocniono pozycje twierdzy przygotowując ją na różne ewentualności. Miało to jednak prowizoryczny charakter i nie mogło nadać całej twierdzy pełnej obronności. 1 Dywizja niemiecka bezskutecznie próbowała zająć pozycję sośniańską. Niemcy zamierzali za wszelką cenę przejść linią Biebrzy i Narwi zdobywając Osowiec i Łomżę. Ostatnio rozpoczęto 25.02.1915 r.

Wystrzelili oni około 200 tys. pocisków o kalibrze ponad 100mm. W samej twierdzy Rosjanie naliczyli około 300tys. lejów. Do korygowania ognia artylerii Niemcy użyli samolotów i balonów na uwięzi. Bombardowanie doprowadziło do zniszczenia prawie wszystkich budowli drewnianych i ceglanych oraz wałów fortecznych. Głębokie leje bardzo utrudniały komunikację. Ostatecznie próba przełamania przez Niemcy pozycji obronnej na Biebrzy spełzła na niczym i wycofali oni swoje oddziały na linię Rajgród - Szczuczyn.

Do lipca 1915 r. działania pod Osowcem miały charakter drugorzędny. Pod koniec miesiąca w związku z akcją zaczepną grupy Galwitza i 8 armii niemieckiej postanowiono wykonać atak gazowy na pozycję sośniańską. 6.08 30 baterii gazowych rozpoczęło atak przy pomocy chloru z dodatkiem innych gazów trujących. Atak ten doprowadził do obezwładnienia jej obrońców i znacznej części garnizonu Osowieckiego. Po przygotowaniu artyleryjskim ruszyła piechota niemiecka zajmując prawie całą pozycję sośniańską. W związku z ogólną sytuacją na froncie (opuszczenie Warszawy oraz linii Narwi i Wisły) Rosjanie wycofali swoje wojska znad Biebrzy. Garnizon twierdzy po sześciu miesiącach obrony opuścił ją, uprzednio wysadzając fronty.

Obecnie w Osowcu znajduje się muzeum Twierdzy. Część budynków nadal jest wykorzystywana przez Wojsko Polskie.

Mateusz Więcaszek, klasa IIIa

Źródło - W. Sokółski Osowiec 1915r., Podlasie nr.3 1991 r.

Cudze chwalicie... a czy swoje znacie?

Radziłów - stary gród u przeprawy przez Wisłę na szlaku z Mazowsza do Prus i Grodna, swoim początkiem sięga późnego średniowiecza. Jego historyczna przynależność to Mazowsze. Najstarszym osadnikiem, przybyłym na miejsce późniejszego miasta Radziłowa był Włodzimierz z Roman. Otrzymał on od księcia Janusza I 30 włók (495 ha) ziemi w miejscu zwanym Redziłowo Koło w 1424 roku. Nazwa ta określała miejsce łączenia się rzeki Kubry ze Słuczą, na którym znajdowała się przystań rzeczna i odbywały się spotkania okolicznych mieszkańców. Pochodził on z ziemi ciechanowskiej, z powiatu przasnyskiego, z którego pochodziła największa grupa osadników. Powstanie miasta Radziłowa związane jest z działalnością osadniczą księcia Władysława I (panował w latach 1435- 1455). Zasadzcą z ramienia księcia został starosta wiski Mikołaj ze Słubic, herbu Prus. Książę dał mu 22 VII 1454 roku wójtostwo z 8 wolnymi włókami, z trzecią częścią opłat z kar sądowych, jatek, rzemiosł. Mimo że od 1455 roku Radziłów zwany był miastem dopełnienie formalności lokacyjnych nastąpiło dopiero w 1466 roku. Wpływ na to miała wojna trzynastoletnia z Krzyżakami. Dokument lokacyjny wystawiony został 9 maja 1466 roku w Wiźnie. Radziłów otrzymał pełne prawa miejskie na prawie chełmińskim. Do nowo powstałego miasta zaczęli przybywać nowi osadnicy. Była to głównie ludność pochodząca z Wielkiego Księstwa Litewskiego. Wiek XVI był okresem największego zaludnienia i rozwoju gospodarczego Radziłowa, na co miała wpływ dobra sytuacja miasta. Nigdy w późniejszej historii nie mieszkało tu tylu ludzi. Radziłów posiadał prawo do odbywania dwóch jarmarków w ciągu roku i targu w poniedziałek. Odbywały się one na obszernym rynku o wymiarach 180 na 100 m. Był on większy od rynków, jakie posiadał Płock i Warszawa. Od 1548 roku Radziłów był stolicą powiatu sądowego, trzeciego w ziemi wiskiej. W 1527 roku istniała tu szkoła parafialna, której rektorem był Michał Zakrzewski.

Na początku XVII wieku Radziłów był jeszcze jednym z większych miast ziemi wiskiej. Z upadku gospodarczego spowodowanego w XVII wieku przez wojny i zarazę miasteczko nigdy już się nie podniosło. Status miasta utrzymało do 1869 roku, ale ważniejszej roli gospodarczej nie odgrywało. W tymże roku, jak około 1000 miast w Królestwie Polskim, w ramach restrykcji carskich za powstanie styczniowe utracił prawa miejskie i nigdy ich nie odzyskał. W okresie zaborów Radziłów znalazł się pod panowaniem pruskim. Po krótkim okresie Księstwa Warszawskiego znalazł się w granicach Królestwa Polskiego.